

בְּיוֹמָא חֲמִישָׁאָה בְּרָא נוּנִי יַמָּא. כְּדִין פְּקִיד וְאָמַר,
 דִּיֵּהָא זְמִין חַד נוּנָא לְמַבְלַע לְיוֹנָה, וַיְהִי בְּמַעוּי
 תְּלָתָא יוֹמִין וּתְלַת לִילָוֹן, וּלְבַתַּר דִּירְמִי לִיהּ לְבַר.
 וְלֹא דָא בְּלַחֲדוּי, אֲלֵא כָּל מַה דְּעַבַּד קִדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא בְּעוֹבְדָא דְבְּרֵאשִׁית, בְּכֹלָא אֲתֵי
 עֲמִיה. בְּיוֹמָא קִדְמָאָה בְּרָא שְׁמֵיָא, אֲתֵי עֲמִהוֹן
 דִּיִּסְלִיק לְאַלְיָהוּ הַשְּׁמֵימָה בְּגוּ סְעָרָה, וְכֵן הוּא,
 דְּכֹתִיב, (מלכים ב ב) וַיַּעַל אֵלָיו בַּסְּעָרָה הַשָּׁמַיִם.
 בְּהָהוּא יוֹמָא בְּרָא נְהוֹרָא, וְאַתְּנֵי עֲמִיה דִּיֲחֻשִׁיךְ
 לְשִׁמְשָׁא בְּמַצְרִים תְּלָתָא יוֹמִין, דְּכֹתִיב, (שמות י) וַיְהִי
 חֹשֶׁךְ אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

בְּיוֹמָא תְּנִינָא בְּרָא רְקִיעָא, דִּיֵּהָא מְפָרִישׁ בֵּין
 מֵיָא לְמֵיָא, כְּדְכֹתִיב (בראשית א) וַיֹּאמֶר
 אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם

לשון הקודש

הַשְּׁמֵימָה בְּתוֹךְ סְעָרָה, וְכֵן הָיָה,
 שְׁכַתוֹב (מלכים ב ב) וַיַּעַל אֵלָיו בַּסְּעָרָה
 הַשָּׁמַיִם. בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּרָא אֶת הָאוֹר,
 וְהַתְּנָה עִמּוֹ שִׁיחֻשִׁיךְ לְשִׁמְשׁ בְּמַצְרַיִם
 שְׁלֹשָׁה יָמִים, שְׁכַתוֹב (שמות י) וַיְהִי חֹשֶׁךְ
 אַפְלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים.
 בַּיּוֹם הַשְּׁנִי בְּרָא אֶת הַרְקִיעַ, שִׁיחִיָּה
 מְפָרִיד בֵּין מַיִם לְמַיִם, כְּכַתוֹב (בראשית א)
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם

הָעוֹלָם בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי
 בְּרָא אֶת הַיָּם הַיִּם, וְאֵז עָוָה וְאָמַר שִׁיחִיָּה
 מְזֻמָּן דָּג אֶחָד לְבַלַּע אֶת יוֹנָה, וַיְהִי
 בְּמַעוּי שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת,
 וְאַחַר כֵּן יִשְׁלִיכֵנוּ בַּחוּץ.

וְלֹא זֶה לְבַדּוֹ, אֲלֵא כָּל מַה שֶּׁעָשָׂה
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית –
 בְּכָל הַתְּנָה עִמּוֹ. בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן בְּרָא
 שְׁמַיִם, הַתְּנָה עִמָּם שִׁיעֲלוּ אֶת אֲלֵיהוֹ

לְמַיִם. וְאֶתְנִי עִמָּהוֹן קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּמֵיָא יְהוֹן
מִפְּרִישֵׁין לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טוּמְאָה לְטַהָרָה, לְאַתְדַּכָּא
בְּהוּ, וּבְךָ הָוָה.

בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה אִפִּיק אֲרַעָא מִגּוּ מֵיָא, וְאִכְנִישׁ
לְמֵיָא, וְעַבְד מַחְהוּא כְּנִישׁוּ דְאַתְפְּנִישׁוּ
לְאַתְר חַד, יִמָּא. וְאֶתְנִי בְּיָמָא לְמַעְבַּר לְיִשְׂרָאֵל
בְּגִיּוּה בְּיַבְשֶׁתָא, וְלְמַטְבַּע לְמַצְרָאִי, וּבְךָ הָוָה,
דְּכַתִּיב, (שמות י"ד) וַיָּשָׁב הַיָּם לְפָנֹת פְּקָר לְאִיתְּנֹו.
אֵל תִּקְרִי לְאִיתְּנֹו, אֵלָא לְתַנְאֹו, לְמַה דְאַתְנִי
עִמִּיה קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּעוֹבְדָא דְבְּרָאשִׁית. תּוּ
אֶתְנִי בְּאַרְעָא, דְּתַפְתַּח יַת פּוּמְחָא בְּמַחְלָקוֹתָא
דְּקִרְת, וְתַבְלַע לְקִרְחָ וּלְכָל כְּנִישְׁתֵּיהּ, וּבְךָ הָוָה,
דְּכַתִּיב, (במדבר טז) וַתַּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיָּהּ וְתַבְלַע
אוֹתָם וְאֶת קִרְחָ.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הַיָּה, שְׁכַתוּב (שמות י"ד) וַיָּשָׁב הַיָּם לְפָנֹת
פְּקָר לְאִיתְּנֹו. אֵל תִּקְרִי לְאִיתְּנֹו אֵלָא
לְתַנְאֹו, לְמַה שְׁהִתְנָה עִמּוּ הַקְדוּשׁ בְּרִיךְ
הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרָאשִׁית. עוֹד הִתְנָה עִם
הָאָרֶץ, שֶׁתַּפְתַּח אֶת פִּיהָ בְּמַחְלָקוֹתוֹ שֶׁל
קִרְחָ וְתַבְלַע אֶת קִרְחָ וְאֶת כָּל עַדְתּוֹ,
וּבְךָ הַיָּה, שְׁכַתוּב (במדבר טז) וַתַּפְתַּח הָאָרֶץ
אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֹתָם, וְאֶת קִרְחָ.

וַיְהִי מִכְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם, וְהִתְנָה
עִמָּהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁהַמַּיִם יְהִיוּ
מִפְּרִידִים לְיִשְׂרָאֵל בֵּין טוּמְאָה וְטַהָרָה
לְהַטְהֵר בָּהֶם, וּבְךָ הַיָּה.

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוֹצִיא אֲרֶץ מִתּוֹךְ הַיָּם
וּכְנַס אֶת הַמַּיִם, וְעָשָׂה מֵאוֹתוֹ קַבּוּץ
שֶׁהִתְבַּנְּסוּ לְמָקוֹם אֶחָד אֶת הַיָּם, וְהִתְנָה
עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
בְּיַבְשָׁה וּלְהַטְבִּיעַ אֶת הַמַּצְרִיִּים, וּבְךָ

**בְּיוֹמָא רְבִיעָא, בְּרָא שְׁמַשׁ וְסִיְהָרָא, דְּכְתִיב יְהִי
מְאֹרֹת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאַתְנִי עִם שְׁמַשׁ,**

לְמַתְּוֵי קָאִים בְּפִלְגּוֹ שְׁמַיָא בְּיוֹמֵי דִיהוּשְׁעַ, (ד' קצ"ט ע"א)
**דְּכְתִיב, (יהושע י"ב) וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם. אֲתִנִּי
בְּכַכְבֵּיָא לְמַעְפֵּד קְרָבָא בְּסִיְסָרָא, דְּכְתִיב, (שופטים ה')
הַכְּכָבִים מִמַּסְלוֹתָם נִלְחְמוּ עִם סִיְסָרָא.**

**בְּיוֹמָא חֲמִישָׁא בְּרָא נוּנֵי יַמָּא, וְעוֹפֵי דְשְׁמַיָא,
אֲתִנִּי בְּעוֹפֵי לְמִיּוֹן עוֹרְבִים לְאֵלֵיהוּ,
בְּזַמְנָא דְעָצֵר לְשְׁמַיָא, דְּכְתִיב, (מלכים א' יז) וְאֵת
הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְפֹּלֵךְ שָׁם. צִוִּיתִי דִּיִּקְאָ. וְאַתְנִי
בְּנוּנֵי יַמָּא לְאַזְדַּמְנָא נוּנָא חַד, לְמַכְלַע לִיָּה לְיוֹנָה,
וְלֹאֲשַׁדָּאָה לִיָּה לְבַר.**

**בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה בְּרָא לְאַדָּם, וְאַתְנִי עִמּוּהָ,
דְּתַפּוֹק מִנִּיהָ אֲתַתָּא, דְּתִיּוֹן לְאֵלֵיהוּ,**

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְעוֹפֹת הַשָּׁמַיִם, הִתְנַה עִם הָעוֹפֹת
שֶׁהָעוֹרְבִים יוֹנֵנו אֵת אֵלֵיהוּ בְּזִמְנָא שְׁעָצֵר
אֵת הַשָּׁמַיִם, שְׁכַתוּב (מלכים-א יז) וְאֵת
הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְפֹּלֵךְ שָׁם. צִוִּיתִי
דִּיִּקְאָ. וְהִתְנַה עִם דְּגֵי הַיָּם לְהַזְמִין דְּג
אַחַד שְׁיִבְלַע אֵת יוֹנָה וְלִזְרַק אוֹתוֹ
הַחוּצָה.

**בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי בְּרָא אֵת הָאָדָם, וְהִתְנַה
עִמּוֹ שְׁתַּצָּא מִפְּנֵי אִשָּׁה שְׁתַּזוֹן אֵת**

**בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בְּרָא שְׁמֶשׁ וְלִבְנָה,
שְׁכַתוּב יְהִי מְאֹרֹת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם,
וְהִתְנַה עִם הַשָּׁמֶשׁ לְהִיּוֹת עוֹמְדָת בַּחֲצֵי
הַשָּׁמַיִם בְּיוֹמֵי יְהוּשָׁע, שְׁכַתוּב (יהושע י'
וַיַּעֲמֵד הַשָּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם. הִתְנַה עִם
הַכּוֹכָבִים לַעֲשׂוֹת קְרָבָא עִם סִיְסָרָא,
שְׁכַתוּב (שופטים ה') הַכּוֹכָבִים מִמַּסְלוֹתָם
נִלְחְמוּ עִם סִיְסָרָא.**

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי בְּרָא אֵת דְּגֵי הַיָּם

דְּבַתִּיב, (מלכים א יז) הִנֵּה צוֹיְתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה
 לְכַלְכֶּלְךָ. הִנֵּה צוֹיְתִי, מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עֲלֵמָא. וְכֵן
 בְּכָל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא דְאַתְחַדֵּשׁ בְּעֲלֵמָא, קֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא פְּקִיד הַהוּא עוֹבְדָא מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי
 עֲלֵמָא. אוֹף הָבָא, וַיֹּאמֶר יי' לְדָג. וַיֹּאמֶר, מְשִׁית
 יוֹמִין דְּבְרָאשִׁית קָאמֶר לִיה.

הָבָא אִית לָן סְמֻךְ בְּעֲלֵמָא, עַל עוֹבְדֵין דְּבְנֵי נְשָׂא
 בְּהַאי עֲלֵמָא. יוֹנָה דְנַחַת לְסַפִּינָה, דָּא אִיהִי
 נְשֻׁמָתָא דְבַר נָשׁ, דְנַחַתָּא לְהַאי עֲלֵמָא לְמַהוּי
 בְּנוֹפָא דְבַר נָשׁ. אִמַּאי אַתְקַרֵּי יוֹנָה. בְּגִין דְּכִיּוֹן
 דְאַשְׁתַּתְּפַת בְּנוֹפָא, כִּדִּין אִיהִי יוֹנָה בְּהַאי עֲלֵמָא.
 כְּמָה דְאַתְמַר, (ויקרא כה) וְלֹא תוֹנֶנּוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ.
 וְכִדִּין בַּר נָשׁ אָזִיל בְּהַאי עֲלֵמָא, פְּסִינָה בְּגוּ יַמָּא
 רַבָּא, דְחֻשְׁבַּת לְאַתְבְּרָא, כְּמָה דְאַתְ אָמַר (יונה א)
 וְהֶאֱנִיחָה חֹשֶׁבֶת לְהַשְׁבֵּר.

לשון הקודש

אָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה. יוֹנָה שְׂיֻרְד לְסַפִּינָה,
 זוּהִי נְשֻׁמַת הָאָדָם שְׂיֻרְדַת לְעוֹלָם הַזֶּה
 לְהִיּוֹת בְּגוֹף הָאָדָם. לְמָה נִקְרָאת יוֹנָה?
 מְשוּם שְׂפִינֵן שְׂמֻשְׁתַּתְּפַת בְּגוֹף, אֲזִי הִיא
 יוֹנָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (ויקרא כה)
 וְלֹא תוֹנֶנּוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ. וְאִזּוּ הָאָדָם
 הוֹלֵךְ בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּמוֹ סַפִּינָה בְּתוֹךְ הַיָּם
 הַגָּדוֹל שְׂמַחֲשֶׁבֶת לְהַשְׁבֵּר, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר

אֵלֶיהוּ, שְׂנַאֲמַר הִנֵּה צוֹיְתִי שָׁם אִשָּׁה
 אֶלְמָנָה לְכַלְכֶּלְךָ. הִנֵּה צוֹיְתִי – מִיּוֹם
 שְׂנַבְרָא הָעוֹלָם. וְכֵן בְּכָל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה
 שֶׁהִתְחַדֵּשׁ בְּעוֹלָם, הַקְדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא
 צוּה אֶת אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה מִיּוֹם שְׂנַבְרָא
 הָאָדָם. אִף כְּאֵן וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר –
 מְשִׁשֶׁת יְמֵי בְרָאשִׁית אָמַר לוֹ.
 כְּאֵן יֵשׁ לָנוּ סְמֻךְ הָעוֹלָם עַל מַעֲשֵׂי בְנֵי

וְכִי נָשׁ כָּד אֵיהוּ בְּהֵאֵי עֲלָמָא חָטִי, וְחָשִׁיב דְּעַרְק
 מִקְמֵי מְאָרִיָּה. וְלֹא אֲשַׁנַּח בְּהֵהוּא עֲלָמָא.
 וְכִדִּין אֲפִיל קִדְשָׁא בְּרִידְ הוּא רוּחַ סְעָרָה תְּקִיפָא.
 דָּא אֵיהִי גִזִּירַת דִּינָא, דְּקִימָא תְּדִיר קָמֵי קִדְשָׁא
 בְּרִידְ הוּא. וּבְעָאֵת דִּינָא דְּבַר נָשׁ מִקְמֵיהּ, וְדָא
 אֵיהוּ דְּקָא מְטִי לְסַפִּינָה, וְאֲדַכְּר חוּבּוֹי דְּבַר נָשׁ
 לְאַתְפָּסָא לֵיהּ.

כִּיּוֹן דְּאַתְפָּס פֶּר נָשׁ עַל יְדָא דְּהֵהִיא סְעָרָה בְּכִי
 מְרַעִיָּה, מַה כְּתִיב וַיִּזְנֶה יָרֵד אֶל יִרְכַּתִּי
 הַסְפִּינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרְדָם. אֵף עַל גַּב דְּבַר נָשׁ בְּכִי
 מְרַעִיָּה, נִשְׁמָתָא לָא אֲתַעֲרַת לְאַתְבָּא קָמֵי מְאָרִיָּה,
 לְמַפְרַק חוּבּוֹי. מַה כְּתִיב, וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחוּבָל.
 מֵאֵן רַב הַחוּבָל. דָּא יַעַר טוֹב, דְּאֵיהוּ מְנַהִיג כִּלְא.
 וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לָּךְ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ וְגו'.

לשון הקודש

כִּיּוֹן שְׁנַתְפָּס אָדָם עַל יְדֵי אוֹתָהּ סְעָרָה
 בְּבֵית חָלִיּוֹ, מַה כְּתוּב? וַיִּזְנֶה יָרֵד אֶל
 יִרְכַּתִּי הַסְפִּינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרְדָם. אֵף עַל גַּב
 שְׂאָדָם בְּבֵית חָלִיּוֹ, הַנְּשָׁמָה לָא
 מִתְעוֹרְרַת לְשׁוּב לְפָנֵי אֲדוּנָהּ וּלְפָדוּת
 אֵת הַטָּאִיו. מַה כְּתוּב? וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב
 הַחוּבָל. מִי זֶה רַב הַחוּבָל? זֶה יַעַר טוֹב
 שְׂמַנְהִיג אֵת הַכֵּל. וַיֹּאמֶר לוֹ מַה לָּךְ
 נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ וְגו'. אֵין

וְהַאֲנִיָּה חֲשָׁבָה לְהַשְׁבֵּר.
 וַאֲדָבָּ, כְּשֶׁהוּא חוּטָא בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וְחוּשָׁב שְׁבוּרָה מִלְּפָנֵי אֲדוּנוֹ וְלֹא שָׁם לֵב
 לְאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְאִזּוּ מִטְּוִיל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא רוּחַ סְעָרָה חֲנוּקָה – זוֹהִי גִזִּירַת הַדִּין
 שְׁעוּמָדַת תְּמִיד לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 וּמִבְּקֻשָּׁת אֵת דִּין הָאָדָם מִלְּפָנָיו, וְזוֹהִי
 שְׂמֻטָּה אֵת הַסְפִּינָה וּמִזְכִּירָה אֵת הַטָּאִי
 הָאָדָם לְתַפָּס אוֹתוֹ.

לֹא שַׁעֲתָא הוּא לְמִדְמָךְ, דְּהָא סְלִקִין לָךְ לְדִינָא,
עַל כֹּל מָה דְעֵבְדַת בְּהַאי עֲלֵמָא, תוּב מַחוּבָךְ.

אֶסְתָּפֵל בְּמַלְיִן אֲלִין, וְתוּב לְמֵאֲרָךְ. מָה
מְלֵאכְתָךְ דֵּאֲתָ עֶסְקַת בְּהַאי בְּהַאי
עֲלֵמָא, וְאוּדִי עָלָה קָמִי מֵאֲרָךְ. וּמַאֲיִן תְּבֵא,
אֶסְתָּפֵל מַאֲיִן בָּאֲתָ, מְטַפָּה סְרוּחָה, וְלֹא תִתְנַגְּאִי
קָמִיָּה. מָה אֲרֻצָךְ, אֶסְתָּפֵל דְּהָא מֵאֲרַעָא
אֲתִבְרִיאַת, וְלֵאֲרַעָא תִיתוּב. וְאִי מְזַה עִם אָתָּה,
אֶסְתָּפֵל אִי אִית לָךְ זְכוּ דֵאֲבַחֵן, דִּיגִין עֲלָךְ.

כִּיִּין דְּסְלִקִין לִיָּה לְדִינָא, בְּבִי דִינָא דְלַעִילָא,
הֵהִיא סְעָרָה, דֵּאִיָּהִי גִזְרַת דִּינָא, דְּסַעִיר
עָלִיָּה דְּבַר נָשׁ, תִּבְעַת מִן מְלַפָּא לְמִידִן אִינוּן
תְּפִיסִין דְּמְלַפָּא, וְכִלְהוּ אֲתִיִן חַד חַד קָמִיָּה. כִּיָּה
שַׁעֲתָא אֲתִקְרִיבוּ בִי דִינָא. אִית מְנַהוּן דְּפִתְחִי

לשון הקודש

וְלֵאֲרַץ תְּשׁוּב. וְאִי מְזַה עִם אָתָּה -
הַסְתָּפֵל אִם יֵשׁ לָךְ זְכוּת אָבוֹת שְׁתַּגֵּן
עֲלֶיךָ.

כִּיִּין שְׁמַעֲלִים אוֹתוֹ לְדִין בְּבֵית דִּין שֶׁל
מַעְלָה, אוֹתָהּ סְעָרָה, שֶׁהִיא גִזְרַת הַדִּין
שֶׁסּוֹעֶרֶת עַל הָאָדָם, מִבְּקִשְׁתּוֹ מִהַמְּלֶכֶךְ
לְדוֹן אוֹתָם הַתְּפוּסִים שֶׁל הַמְּלֶכֶךְ, וְכֹלָם
בָּאִים אֶחָד אֶחָד לְפָנָיו. בְּאוֹתָהּ שַׁעֲהַ
מִתְקַרְבִּים בֵּית הַדִּין. יֵשׁ מִהֶם שְׁפוֹתָחִים

הַשַּׁעֲהַ לִישׁוֹן, שֶׁהָרִי מַעֲלִים אוֹתָךְ לְדִין
עַל כֹּל מָה שַׁעֲשִׂית בְּעוֹלָם הַזֶּה, שׁוּב
מִחֲטָאֵךְ.

הַתְּבוּנָה בְּדַבְרִים הִלְלוּ וְשׁוּב לְאֲדוּנָךְ.
מָה מְלֵאכְתָךְ - שְׁאֲתָה עֶסְקַת בְּהַ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדָה עָלֶיךָ לְפָנָי רַבּוֹנָךְ.
וּמַאֲיִן תְּבוּא - הַסְתָּפֵל מַאֲיִן בָּאֲתָ,
מְטַפָּה סְרוּחָה, וְאֵל תִּתְנַגְּאֵה לְפָנָיו. מָה
אֲרֻצָךְ - הַסְתָּפֵל שֶׁהָרִי מִהָאֲרֻץ נִבְרָאת

בְּזִכּוֹת, וְאֵית מְנַהֵן דְּפִתְחֵי בְּחֻבָּה. וְגִזְרַת דִּינָא
תְּבַעַת דִּינָא.

וְאִי הָהוּא בַר נָשׁ לֹא זָכִי בְּדִינָא, מַה כְּתִיב.
וַיַּחֲתְרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל הַיִּבְשָׁה וְלֹא
יָכְלוּ. מִשְׁתַּדְּלִין אֵינֹן דְּאֹרוּ זְכוּתֶיהָ לְאַתְבָּא לִיה
לְהֵאֵי עֲלֵמָא, וְלֹא יָכְלוּ. מָאֵי טַעְמָא. פִּי הַיָּם הוֹלֵךְ
וְסוֹעֵר עֲלֵיהֶם, גִּזְרָה דְּדִינָא, אָזִיל וְסַעִיר בְּחֻבּוּי
דְּבַר נָשׁ, וְאַתְגַּבַּר עֲלֵיהוּ.

בְּדִין גַּחְתִּין עֲלֵיהָ תִּלְתַּת שְׁלִיחֵן מְמַנֵּן, חַד, דְּכְתִיב
כָּל זַכּוּן, וְכָל חוּבִין, דְּעָבַד בַּר נָשׁ בְּהֵאֵי
עֲלֵמָא. וְחַד דְּעָבִיד חֶשְׁבֵּן יוֹמוֹי. וְחַד דְּהוּה אָזִיל
עֲמִיהָ, כַּד הָוה בְּמַעֵי אַמִּיהָ. וְהָא אֹקִימָנָא דְּגִזְרַת
דִּינָא לֹא שְׂכִידָא, עַד הָהוּא זְמַנָּא דְּכְתִיב, וַיִּשְׂאוּ אֶת
יֹנָה. וַיִּשְׂאוּ: כַּד נָטְלִי לִיה מִבֵּיתֶיהָ, לְבִי קַבְּרִי.

לשון הקודש

אז מורידים עליו שלשה שליחים
ממנים: אחד שפוטב כל הזכיות וכל
החטאים שעששה האדם בעולם הזה.
ואחד שעושה חשבון ימיו. ואחד שהיה
הולך עמו בשעה במעי אמו, ויהי
בארנו שגזרת הדין לא שוככת עד
לאותו זמן, שפוטב וישאו את יונה.
וישאו, כשנוטלים אותו מביתו לבית
הקברות.

בזכות, ויש מהם שפוטחים בחובה,
וגזרת הדין תובעת דין.

ואם אותו אדם לא זוכה בדין, מה
כתוב? ויחתרו האנשים להשיב אל
היבשה ולא יכלו. הם משתדלים אותם
שמורים זכותו להשיבו אל העולם הזה
ולא יכלו. מה הטעם? פי הים הולך
וסער עליהם. גזרת הדין הולכת וסוערת
בחטאי האדם ומתגברת עליהם.

בְּדִין מִכְרִיזֵי עֲלוּי. אִי אִיהוּ זַכָּא, מִכְרִיזֵי עֲלֵיהּ
 וְאָמְרִי, תָּבוּ יִקְר לְדִיוֹקְנָא דְמַלְכָּא, (ישעיה נז)
 יבֵּא שָׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מְשַׁבְּבוֹתָם הַלֵּךְ נִכְחוּ. מֵנָּא
 לָן. דְּכִתִּיב, (ישעיה נח) וְהַלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָךָ (דף קצ"ט ע"ב)
 כְּבוֹד יִי יֶאֱסֹפֵךְ. וְאִי תֵיבֵּא אִיהִי, מִכְרִיזֵי עֲלֵיהּ
 וְאָמְרוּ, וְוִי לִיה לְפִלְגֵינָא. מָב לִיה דְּלֵא יתְפָרִי. בְּדִין
 מַה כְּתִיב, וַיִּטְלְהוּ אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ. פֶּד
 עֲאֲלִין לִיה לְבֵי קַבְרֵי דְאִיהוּ אַתָּר דְּדִינָא. בְּדִין
 גִּזְרַת דִּינָא דְהוּהָ סָעִיר, שְׂכִיךְ מִזַּעְפִּיהּ. וְנוּנָא
 דְּבַלְע לִיה, דָּא אִיהוּ קַבְרָא.

מַה כְּתִיב, וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג. מְעוּי דְדָג, דָּא
 אִיהוּ בְּטָן שְׂאוּל. מְנָלָן. דְּכִתִּיב, (יונה ב) מִבְּטָן
 שְׂאוּל שְׁוַעַתִּי. וְאִיהוּ בְּמַעֵי דְנוּנָא הוּהָ, וְקֹאֲרֵי לִיה
 בְּטָן שְׂאוּל, שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת, אֲלִין תְּלַת
 יוֹמִין, דְּבֵר נָש בְּקַבְרָא, וְאַתְבָּקְעוּ מַעוּי.

לשון הקודש

שְׂאוּל הִיזָה נְבִירָא. וְאִז מַה כְּתוּב? וַיִּטְלְהוּ
 אֶל הַיָּם וַיַּעֲמֵד הַיָּם מִזַּעְפּוֹ. בְּשִׁמְכְנִיסִים
 אוֹתוֹ לְבֵית הַקְּבֻרוֹת, שְׁהוּא מְקוּם הַדִּין,
 אִז גִּזְרַת הַדִּין שְׁהִיִּתָּה סוּעֶרְתָּ, שׁוֹכְכָת
 מִזַּעְפָּהּ. וְהַדָּג שְׂפִלְע אוֹתוֹ זְהוּ הַקְּבֵר.

מַה כְּתוּב? וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג. מְעוּי
 הַדָּג זְהוּ בְּטָן שְׂאוּל. מִנֵּין לָנוּ? שְׂכְתוּב

וְאִז מִכְרִיזִים עֲלוּי. אִם הוּא צְדִיק –
 מִכְרִיזִים עֲלוּי וְאוֹמְרִים: תְּנֵנו כְּבוֹד
 לְדַמּוֹת הַמַּלְךְ, (ישעיה נז) יבֵּא שָׁלוֹם יְנוּחוּ
 עַל מְשַׁבְּבוֹתָם הַלֵּךְ נִכְחוּ. מִנֵּין לָנוּ?
 שְׂכְתוּב (שם נח) וְהַלֵּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָךָ כְּבוֹד
 ה' יֶאֱסֹפֵךְ. וְאִם הוּא רָשָׁע – מִכְרִיזִים
 עֲלוּי וְאוֹמְרִים: אוּי לוֹ לְפִלְגֵינִי, טוֹב לוֹ

לְבַתָּר תִּלְתָּא יוֹמִין, הֵהוּא טַנוּפָא אֶתְהַפֵּךְ עַל
 אַנְפוּי, וְאוֹמַר לוֹ טוּל מַה דִּיִּתְּבַת בִּי.
 אֲכַלַּת וְשָׁתִית כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִתְּבַת לְמַסְכְּנִי, וְכָל
 יוֹמָךְ הוּוּ כְּחִינִין וְכַמוּעֵדִין, וּמַסְכְּנִי הוּוּ כְּפַנִּין, דְּלֹא
 אֲכַלוּ בְּהַדָּךְ, טוּל מַה דִּיִּתְּבַת בִּי. הָדָא הוּא דְכִתְיֹב,
 (מלאכי ב) וְזֵרִיתִי פֶּרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

לְבַתָּר דָּא, מִתְּלָתָא יוֹמִין וְלַהֲלָאָה, בְּדִין אֶתְדִין
 בַּר נָשׁ מְעִינֹי, מִיְדוּי, וּמִרְגְּלוּי, וְאוֹקִימוּהָ
 עַד תִּלְתִּין יוֹמִין. כָּל אֵינוֹן תִּלְתִּין יוֹמִין, אֶתְדִינוּ
 נַפְשָׁא וְגוּפָא כְּחָדָא. וּבְגִינֵי כֵךְ אֲשֵׁתְכֶח נִשְׁמַתָּא
 לְתַתָּא בְּאַרְעָא, דְּלֹא סִלְקַת לְאַתְרָהּ. כְּאַתְתָּא
 דִּיִּתְּבַת לְבַר, כָּל יוֹמֵי מְסֻאֲבוּתָא. לְבַתָּר, נִשְׁמַתָּא
 סִלְקָא, וְגוּפָא אֶתְבְּלִי בְּאַרְעָא. עַד הֵהוּא זְמַנָּא

לשון הקודש

שְׁכַתוּב (מלאכי ב) וְזֵרִיתִי פֶּרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם
 וְגו', וְהָרִי בְּאַרְנוּ.

לְאַחַר זֶה, מִשְׁלֹשָׁה יָמִים וְהֲלָאָה, אִזּו
 נְדוֹן הָאָדָם מְעִינֹי, מִיְדוּי, מִרְגְּלוּי,
 וּפְרִשׁוּהָ עַד שְׁלֹשִׁים יָמִים. כָּל אוֹתָם
 שְׁלֹשִׁים יָמִים נְדוּנִים הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף
 בְּאַחַד, וּמִשׁוּם כֵּךְ הַנִּשְׁמָה נִמְצָאת
 בְּאַרְיָן לְמַטָּה, שְׂאִינָה עוֹלָה לְמִקְוָמָה,
 כְּאַשָׁה שׁוֹשְׁבַת בַּחוּץ כָּל יְמֵי הַטְּמֵאָה.
 אַחַר כֵּךְ הַנִּשְׁמָה עוֹלָה, וְהַגּוּף נִרְקַב

מִבְּטָן שְׂאוּל שׁוֹעֵתִי. וְהוּא הִיָּה בְּמַעֲי
 הַדָּג, וְקוּרָא לוֹ בְּטָן שְׂאוּל, שְׁלֹשָׁה יָמִים
 וְשְׁלֹשָׁה לַיְלוֹת. אֵלוֹ שְׁלֹשָׁה יָמִים שְׂאָדָם
 בְּקִבְר וּנְבַקְעִים מַעֲיו.

לְאַחַר שְׁלֹשָׁה יָמִים אוֹתָהּ מִנְפַת
 נְהַפְכַת עַל פְּנִינֹי, וְאוֹמַרְת לּוֹ: טוּל מַה
 שְׁנַתָּת בִּי. אֲכַלַּת וְשָׁתִית כָּל יוֹם וְלֹא
 נִתְּת לְעַנְיִים, וְכָל יוֹמָךְ הָיוּ כְּמוֹ חִינִים
 וּכְמוּעֵדִים, וְהַעֲנִיִים הָיוּ רַעֲבִים, שְׁלֹא
 אֲכַלוּ עִמָּךְ. טוּל מַה שְׁנַתָּת בִּי. וְהוּוּ

דִּיתַעַר קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא לְמִיתֵיָא.

וּזְמִינָא קָלָא חֲדָא לְאַתְעָרָא בְּבִי קַבְרִי, וַיִּמָּא,

(ישעיה כו) הִקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם כִּי טַל

אֲזֻרֹת טַלְדָּהּ וְאַרְצָא רַפְּאִים תַּפִּיל. אֵימַתִּי יִהְיֶה דָּא.

בְּזִמְנָא דִּיתַעַבְר מִלְּאָדָּהּ הַמּוֹת מִעֲלָמָא, דְּכַתִּיב, (ישעיה

כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח וְגו'. פִּינּוֹן דְּבַלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח,

לְבַתָּר, וּמַחָה יִי' אֱלֹהִים דְּמַעָּה מִעַל כָּל פְּנִים

וְחֶרְפַּת עֲמוֹ יָסִיר מִעַל כָּל הָאָרֶץ. כִּדִּין כַּתִּיב,

וַיֹּאמֶר יִי' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה.

פִּינּוֹן דִּיאַתְעַר הַהוּא קָלָא בִּינֵי קַבְרִי, כִּדִּין כָּל

קַבְרֵיָא יִקְיֹאוּ לְאַיְנוֹן מִתֵּיָא דְּבַחֲזוֹן לְבַר.

חֲדָא הוּא דְּכַתִּיב וְאַרְצָא רַפְּאִים תַּפִּיל. מָאִי תַּפִּיל.

דִּיקְיֹא לֹוֹן לְבַר. רַפְּאִים, מַחֲוֹ רַפְּאִים. דְּקַבִּילוּ.

אַסְוֹתָא כְּמִלְּקַדְמִין, וְאַתְסִיאוּ גַרְמִין בְּגַרְמִין. וְאַלִּין

אַקְרוֹן רַפְּאִים.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

לְנֹצַח, אַחַר כֵּן, וּמַחָה ה' אֱלֹהִים דְּמַעָּה מִעַל כָּל פְּנִים וְחֶרְפַּת עֲמוֹ יָסִיר מִעַל כָּל הָאָרֶץ. אִזּוֹ כַּתִּיב, וַיֹּאמֶר ה' לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבְשָׁה.

פִּינּוֹן שְׁהַתְעוּרָר אֹתוֹ קוֹל בֵּין הַקַּבְרִים, אִזּוֹ כָּל הַקַּבְרִים יִקְיֹאוּ אֶת אֹתָם הַמּוֹת שְׁפָהֶם הַחוּצָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאַרְצָא רַפְּאִים תַּפִּיל. מַה זֶה תַּפִּיל?

בְּאַרְצָא, עַד אֹתוֹ זְמַן שְׁעִיר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַמַּתִּים.

וְעַתִּיד קוֹל אַחַד לְהַעִיר בְּבֵית הַקַּבְרוֹת

וַיֹּאמֶר, (ישעיה כו) הִקִּיצוּ וְרַנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם כִּי טַל

אֲזֻרֹת טַלְדָּהּ וְאַרְצָא רַפְּאִים תַּפִּיל. אֵימַתִּי זֶה יְהִיָּה? בְּזִמְנָן שְׁיַעֲבַר מִלְּאָדָּהּ

הַמּוֹת מִן הָעוֹלָם, שְׁכַתוֹב (שם כה) בַּלַּע הַמּוֹת לְנֹצַח וְגו'. פִּינּוֹן שְׁבַלַּע הַמּוֹת

וְאִי תִימָא, הָא כְּתִיב (בְּשָׂאָר עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמַזְלוֹת) (ישעיה כו) רְפָאִים בַּל יִקוּמוּ. אֵלָא וְדָאֵי כָּל עֲלָמָא יִתְסוּן גַּרְמִין בְּבֵי קַבְרֵי, אֲבָל מְנַהוּן יְקוּמוּן, וּמְנַהוּן לֹא יְקוּמוּן. וְעַל דָּא פְּתִיב רְפָאִים בַּל יִקוּמוּ. וּכְפָאָה חוֹלְקֵיהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּכְתִיב בְּהוּ גְבַלְתִּי יְקוּמוּן. וּבְהֵאֵי נוּנָא, אֲשַׁכְּחָנָא מְלִין לְאַסְוּוֹתָא, דְּכָל עֲלָמָא.

הָאֵי נוּנָא בֵּינוּן דְּבַלְעַ לְיוֹנָה מִית. וּבִיהַ הָזָה יוֹנָה תִּלְתָּא יוֹמִין, לְבַתָּר אֲתִקְוִים בְּמַלְקַדְמִין, וְאַקִּי לְיוֹנָה לְבַר, וְהָא אוֹקְמוּתָהּ, דְּכְתִיב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל יי' אֱלֹהָיו מִמְעֵי הַדָּגָה. פְּתִיב הָכָא הַדָּגָה, וּכְתִיב הָתָם (שמות ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מִתָּה, וְהָא אוֹקְמוּתָהּ. בְּנוּנָא דָּא, זְמִינַת אֶרְעָא דִּישְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא בְּקַדְמִיתָא, וּלְבַתָּר וְאַרְיָן רְפָאִים תְּפִיל.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הַדָּג הַזֶּה, בֵּינוּן שֶׁבִלְעַ אֶת יוֹנָה, הוּא מֵת, וּבּוֹ הִיָּה יוֹנָה שְׁלִשָּׁה יָמִים, וְאַחַר כֵּךְ חוֹר לַחַיִּים כְּמַקְדָּם וְהִקְיָא אֶת יוֹנָה הַחוּצָה, וְהִרִי פֶרְשׁוּתָהּ, שְׁכַתוּב וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְעֵי הַדָּגָה. כְּתוּב כְּאֵן הַדָּגָה, וּכְתוּב שָׁם (שמות ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מִתָּה, וְהִרִי פֶרְשׁוּתָהּ. כְּמוֹ זֶה עֲתִידָה אֶרְיָן יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחַר כֵּךְ - וְאַרְיָן רְפָאִים תְּפִיל.

שְׁתַּקִּיא אוֹתָם הַחוּצָה. רְפָאִים, מַה זֶה רְפָאִים? שְׁקַבְלוּ רְפוּאָה כְּמַקְדָּם, וְנִרְפְּאוּ עַצְמוֹת בַּעֲצָמוֹת, וְאַלְהַ נִקְרְאִים רְפָאִים. וְאִם תֹּאמַר, הִרִי כְּתוּב (בְּשָׂאָר עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמַזְלוֹת) (ישעיה כו) רְפָאִים בַּל יִקוּמוּ? אֵלָא וְדָאֵי כָּל הָעוֹלָם יִתְרַפְּאוּ עַצְמוֹתָם בְּבֵית הַקְּבָרוֹת, אֲבָל מֵהֶם יְקוּמוּ וּמֵהֶם לֹא יְקוּמוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב רְפָאִים בַּל יִקוּמוּ. אֲשֶׁרִי חֲלַקְתֶּם שָׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתוּב בְּהֶם גְּבַלְתִּי יְקוּמוּן. וּבְדָג הַזֶּה מְצָאנוּ דְּבָרִים לְרְפוּאָה שָׁל כָּל הָעוֹלָם.

וְהָא אוקימנא, דשבעה דינין יחלפון עליה דבר
 נש, כד נפיק מהאי עלמא. חד, תהוא דינא
 עלאה, כד נפיק רוחא מן גופא. ב', כד עובדוי
 ומלוי אזלין קמיה ומכרזי עלוי. ג', כד עייל
 לקברא. ד', דינא דקברא. ה', דינא דתולעתא. ו',
 דינא דגיהנם. ז', דינא דרוחא דאזלא ושאמת
 בעלמא, ולא אשפחת אתר ניותא, עד דישתלים
 עובדוי. פגין דא, בעי בר נש לאסתפלא תדיר
 בעובדוי, ויתוב קמי מריה.

וְכַד אסתפל דוד מלכא בדינין אלין דבר נש,
 אקדים ואמר (תהלים קד) ברכי נפשי את יי', עד
 לא תפוק מן עלמא, בעוד דאנת אשתכחת עם
 גופא. וכל קרבי את שם קדשו, אינון שייפי גופא,
 דמשתתפי בחדא ברוחא. השתא דתשתבחון עמה,
 אקדימו לברכא שמא קדישא, עד לא ימטי זמנא

לשון הקודש

מנוחה עד שישלמו מעשיו. משום זה
 צריך אדם להתבונן תמיד במעשיו
 וישוב לפני אדונו.

וכשתתבונן דוד המלך בדיני האדם
 הללו, הקדים ואמר, (תהלים קד) ברכי נפשי
 את ה', בטרם תצא מן העולם, בעוד
 שאת נמצאת עם הגוף. וכל קרבי את
 שם קדשו - הם אברי הגוף

והרי בארנו, ששבעה דינים יחלפו על
 האדם כשיוצא מן העולם הזה. אחד -
 אותו דין עליון כשיוצאת הרוח מן הגוף.
 ב' - כשמעשיו ודבריו הולכים לפניו
 ומכרזים עליו. ג' - כשנכנס לקבר. ד'
 - דין הקבר. ה' - דין התולעת. ו' - דין
 הגיהנם. ז' - דין הרוח שהולכת
 ומשוטטת בעולם ולא מוצאת מקום

דָּלָא תִיכְלוּן לְבָרְכָא, וְלֹאֲתָבָא בְּתִיּוּבְתָא, וְעַל דָּא
אָמַר בְּרַכִּי נַפְשֵׁי אֶת יִי הַלְלוּנָהּ. אֶתּוּ אֵינּוּן
חֲבַרְיָא וְנִשְׁקוּ רִישֵׁיהּ.

רַבִּי חֲיִיא פָּתַח וְאָמַר, (דף ר' ע"א) (שמות לה) קָחוּ מֵאֲתַכֶּם
תְּרוּמָה לַיִי. תָּא חֲזִי קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא כַד
פָּרָא עֲלֵמָא, לָא פָּרָא לִיהּ, אֶלְא בְּגִין דִּיִּיתוּן
יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְבְּלוּן אֹרֵייתָא. בְּאֹרֵייתָא אֲתַבְּרִי
עֲלֵמָא, וְעַל אֹרֵייתָא קִיבָא. הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
(ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וּלְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם
וְאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. אֹרֵייתָא אִיהִי אֲרַכָּא דְחִי בְּהַאי
עֲלֵמָא, וְאֲרַכָּא דְחִי בְּעֲלֵמָא דְאֲתִי.

וְכָל מָאן דְּאֲשַׁתְּדַל בְּאֹרֵייתָא, פְּאֵלוּ אֲשַׁתְּדַל
בְּהִיכְלֵיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהִיכְלָא
עֲלָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֹרֵייתָא אִיהִי. וְכַד פֵּר

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

כְּדִי שְׂיִבְאוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה.
בְּתוֹרָה נִבְרָא הָעוֹלָם, וְעַל הַתּוֹרָה הוּא
עוֹמֵד. זֶהוּ שְׁפַתּוֹב (ירמיה לג) אִם לֹא בְרִיתִי
יוֹמָם וּלְלַיְלָה חֻקֹּת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא
שָׁמַתִּי. הַתּוֹרָה הִיא אֲרֶךְ חַיִּים בְּעוֹלָם
הַזֶּה, וְאֲרֶךְ חַיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא.

וְכָל מִי שְׁמַשְׁתַּדֵּל בְּתוֹרָה, פְּאֵלוּ
הַשְׁתַּדֵּל בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁהִיכְלוֹ הָעֲלִיוֹן שֶׁל הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא

שְׁמַשְׁתַּתְּפִים בְּאַחַד עִם הָרוּחַ. עֲכָשׁוּ
בְּשַׁתְּמַצָּאוּ עִמָּהּ, הַקְּדִימוּ לְבָרַךְ אֶת
הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ טָרַם שְׂיִבְא זְמַן שְׁלֹא
תוּכְלוּ לְבָרַךְ וּלְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָהּ. וְעַל זֶה
אָמַר בְּרַכִּי נַפְשֵׁי אֶת ה' הַלְלוּנָהּ. בְּאוּ
אוֹתָם הַחֲבַרִים וְנִשְׁקוּ אֶת רִאשׁוֹ.

רַבִּי חֲיִיא פָּתַח וְאָמַר, קָחוּ מֵאֲתַכֶּם
תְּרוּמָה לַה'. בְּאִ וְרָאָה, כְּשֶׁפָּרָא הַקּוּדֶשׁ
בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, לֹא בְּרָאוּ אֶלְא

נָשׁ עָסִיק בְּאוֹרֵי־תָא, קְדָשָׁא בְרוּךְ הוּא קָאִים תַּמָּן,
וְאַצִּית לְקַלְיָה, בְּמַח דְּכַתִּיב, (מלאכי ג) וַיִּקְשָׁב יי'
וַיִּשְׁמַע וְגו'. וְאַשְׁתִּזְיב בַּר נָשׁ מִתְּלַת דִּינִין: מְדִינָא
דְּהָאֵי עַלְמָא. וּמְדִינָא דְּמִלְאָךְ תַּמּוֹת, דְּלֹא יָכִיל
לְשַׁלְּטָאָה עֲלֵיהָ. וּמְדִינָא דִּגְיָהֲנָם.

וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זַכְרוֹן. מָאֵי אִיהוּ. אֵלָא אִית סֵפֶר
לְעֵילָא, וְאִית סֵפֶר לְתַתָּא. זַכְרוֹן אֲתַר (נ"א
אֵת) קַיִמָּא קְדִישָׁא, דְּנָטִיל וּכְנִישׁ לְגַבִּיהָ, כָּל חֵיִן
דְּלְעֵילָא. סֵפֶר זַכְרוֹן תְּרִין דְּרַגְיָן דְּאֵינוֹן חַד, וְרַזָּא
דָּא שֵׁם יְהוָה שֵׁם חַד. יְהוָה חַד. וְכֹלָא מְלָה חַדָּא.
בְּגִין דְּאִית שֵׁם, וְאִית שֵׁם, שֵׁם לְעֵילָא, דְּאִיהוּ
אֲתַרְשִׁים (ס"א אַקְרִי שֵׁם) מִמַּח דְּלֹא יָדִיעַ, וְלֹא
אֲתַרְמִיז בִּידִיעָה כָּלִל. וְדָא אַקְרִי נְקוּדָה עֲלָאָה.
שֵׁם לְתַתָּא, דְּאֲקְרִי שֵׁם, (דְּבָרִים ד) מְקַצָּה הַשָּׁמַיִם וְעַד

לשון הקודש

את כל החיים שלמעלה. ספר זכרון –
שתי דרגות שהן אחת, וסוד זה שם
יהוה שם אחד. יהוה אחד. והכל דבר
אחד.

משום שיש שם ויש שם. שם למעלה,
שהוא נרשם (נקרא שם) ממה שלא ידוע
ולא נרמז בידיעה כלל, וזו נקראת נקודה
עליונה. שם למטה, שנקרא שם, מקצה
השמים ועד קצה השמים, משום שקצה

היא התורה. ובשארם עוסק בתורה,
הקדוש ברוך הוא עומד שם ומקשיב
לקולו, כפתוב (מלאכי ג) וַיִּקְשָׁב ה' וַיִּשְׁמַע
וְגו'. ונצול האדם משלשה דינים: מדין
העולם הזה, ומדין מלאך המות שלא
יכול לשלט עליו, ומדין הגיהנם.

ויכתב ספר זכרון. מי הוא? אלא יש
ספר למעלה ויש ספר למטה. זכרון –
(א) הברית הקדוש שנוטל וכונס אליו

קִצְחַת הַשָּׁמַיִם, בְּגִין דְּקִצְחַת הַשָּׁמַיִם אֲקָרִי זְכָרוֹן.
 וְהָאֵי שֵׁם, אִיהוּ נְקוּדָה דְּלִתְתָּא, דְּאִיהוּ שֵׁם מִתְּהוּא
 זְכָרוֹן, דְּאִיהוּ קִצְחַת הַשָּׁמַיִם, דְּנָטִיל כָּל חֵיִין
 דְּלְעִילָא. וְדָא אִיהוּ קִצְחַת הַשָּׁמַיִם דְּלִתְתָּא. וְשֵׁם
 דִּילִיָּה אִיהוּ נְקוּדָה דְּלִתְתָּא. נְקוּדָה דָּא, אִיהוּ סֵפֶר
 דְּקַיִמָא בְּחַוְשֵׁבְנָא, וְדָא הוּא וְלַחוּשְׁבֵי שְׁמוֹ. סֵפֶר
 דְּקַאמְרוֹן, וְשֵׁם, חַד מְלָה הוּא, בְּכָל סְטָרִין.

נְקוּדָה דָּא בְּגִין דְּקַיִמָא בְּאֲמַצְעִיתָא, אִיהוּ עֲלָאָה
 עַל כָּל דְּאֲתַאחְדָן בָּהּ. שִׁית סְטָרִין,
 אֲתַאחְדָן בְּסֵפֶר עֲלָאָה, וְאִיהוּ עֲלָאָה עֲלִיָּיהוּ. שִׁית
 סְטָרִין אֲתַאחְדָן בְּסֵפֶר תְּתָאָה, וְאִיהוּ עֲלָאָה
 עֲלִיָּיהוּ. וְעַל דָּא, סֵפֶר עֲלָאָה, סֵפֶר תְּתָאָה, וְכֻלָּא
 אֲקָרִי תוֹרָה.

לשון הקודש

הצדדים.

הַנְּקוּדָה הַזֹּה, מְשׁוּם שֶׁהִיא עוֹמֶדֶת
 בְּאֲמַצְעֵי, הִיא עֲלִיּוֹנָה עַל כָּל הַנְּאֻחִים
 בָּהּ. שֶׁשֶׁה צְדָדִים אַחֲזוּיִם בְּסֵפֶר הָעֲלִיּוֹן,
 וְהוּא עֲלִיּוֹן עֲלֵיהֶם. שֶׁשֶׁה צְדָדִים נְאֻחִים
 בְּסֵפֶר הַתְּתוּנָה, וְהוּא עֲלִיּוֹן עֲלֵיהֶם. וְעַל
 זֶה סֵפֶר עֲלִיּוֹן וְסֵפֶר תְּתוּנָה, וְהַכֹּל נִקְרָא
 תוֹרָה.

הַשָּׁמַיִם נִקְרָא זְכָרוֹן. וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא
 נְקוּדָה שְׁלֵמָה, שֶׁהוּא שֵׁם מְאוּתוֹ זְכָרוֹן,
 שֶׁהוּא קִצְחַת הַשָּׁמַיִם, שֶׁנּוֹטֵל אֶת כָּל
 הַחֵיִים שְׁלֵמָה. וְזֶהוּ קִצְחַת הַשָּׁמַיִם
 שְׁלֵמָה. וְהַשֵּׁם שֶׁלּוֹ הִיא הַנְּקוּדָה
 שְׁלֵמָה. נְקוּדָה זֹאת הִיא סֵפֶר שְׁעוּמֵד
 בְּחַוְשֵׁב, וְזֶהוּ וְלַחוּשְׁבֵי שְׁמוֹ. הַסֵּפֶר
 שְׁאֲמָרְנוּ וְשֵׁם – דְּבַר אֶחָד הוּא בְּכָל

מִה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֵלָּא, סֵפֶר עֲלָאָה אִיהוּ תוֹרָה
 שְׁבַכְתָּב. בְּגִין דְּאִיהִי סְתִימָא, וְלֹא קִיַּימָא
 אֵלָּא בְּכַתְּבִי, דִּתְמָן אִיהוּ אַתְרֵי לְאַתְגְּלָאָה לְתַתָּא.
 וּמֵאן אִיהוּ עֲלֵמָא דְאַתִּי. סֵפֶר תַּתָּאָה, דָּא תוֹרָה
 דְּאֶקְרִי תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, וּמֵאן אִיהוּ עַל פֶּה, אֵלִין
 רְתִיבִין דְּלְתַתָּא, דְּאִיהִי קִיַּימָא עַלְיִיחוּ. וּבְגִין דְּלֹא
 אִינּוּן בְּכָלְלָא דְכְּתִיבָה דְלְעִילָא, אֶקְרוּן עַל פֶּה.

וְתוֹרָה דָּא קִיַּימָא עַל פֶּה, בְּגִין דְכְּתִיב, (בראשית ב)
 וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים
 וְתוֹרָה עֲלָאָה, אָפַּ עַל גַּב דְּאִיהִי קִיַּימָא לְעִילָא, לֹא
 אֶקְרִי עַל הַכְּתָב, אֵלָּא שְׁבַכְתָּב, דְּקִיַּימָא בְּכַתְּבִי,
 וְהָיָא כְּתָב אַתְעָבִיד הֵיכְלָא לְגַבִּיָּה, וְאִיהִי קִיַּימָא
 גּוּ הָיָא הֵיכְלָא, וְאַתְטַמְרַת תְּמָן. וּבְגִין כִּדְ אֶקְרִי
 תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, וְלֹא עַל כְּתָב.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וְתוֹרָה זוֹ עוֹמְדַת עַל פֶּה, מִשּׁוּם שְׁכַתּוּב
 (בראשית ב) וּמִשָּׁם יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעָה
 רְאשִׁים. וְתוֹרָה הָעֲלִיּוֹנָה, אָפַּ עַל גַּב
 שְׁהִיא עוֹמְדַת לְמַעְלָה, לֹא נִקְרְאָת עַל
 הַכְּתָב, אֵלָּא שְׁבַכְתָּב, שְׁעוֹמְדַת בְּכַתְּבִי,
 וְאוֹתוֹ הַכְּתָב נַעֲשֶׂה הֵיכְלָא אֵלֶיהָ, וְהִיא
 עוֹמְדַת בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הֵיכְלָא וְנִשְׁמְרַת שָׁם.
 וּמִשּׁוּם כִּדְ נִקְרְאָת תוֹרָה שְׁבַכְתָּב וְלֹא
 עַל כְּתָב.

מִה בֵּין זֶה לָזֶה? אֵלָּא, סֵפֶר עַלְיוֹן הוּא
 תוֹרָה שְׁבַכְתָּב, מִשּׁוּם שְׁהִיא סְתוּמָה
 וְלֹא עוֹמְדַת, אֵלָּא רַק בְּכַתְּבִי, שְׁשָׁם הוּא
 הַמְּקוֹם לְהַתְגַּלּוֹת לְמַטָּה. וּמִי הוּא
 הָעוֹלָם הַבָּא? סֵפֶר הַתְּחִתּוֹן, זֶה תוֹרָה
 שְׁנִקְרְאָת תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. וּמִי הוּא עַל
 פֶּה? אֵלּוֹ הַמְּרַבּוּבוֹת שֶׁל מַטָּה, שְׁהִיא
 עוֹמְדַת עֲלֵיהֶן. וּמִשּׁוּם שְׁאִינָן בְּכָלְלָא שֶׁל
 כְּתִיבָה שְׁלִמְעָלָה, נִקְרְאִים עַל פֶּה.